

Prof. zw. dr hab. n. med. Teresa Matthews-Brzozowska
Kierownik Katedry i Kliniki Ortopedii Szczękowej i Ortodoncji
Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

Poznań, 30 wrzesień 2020 roku.

OCENA
ROZPRAWY NA STOPIEŃ DOKTORA NAUK MEDYCZNYCH i NAUK O
ZDROWIU

lek. dent. Marcina Zbigniewa Derich

TYTUŁ ROZPRAWY: „*OCENA MORFOLOGII STAWÓW SKRONIOWO-
ŻUCHWOWYCH ORAZ ZMIAN ZWYRODNIENIOWYCH W STAWACH
SKRONIOWO-ŻUCHWOWYCH W BADANIU TOMOGRAFII KOMPUTEROWEJ
WIĄZKI STOŻKOWEJ (CBCT) U PACJENTÓW PRZED LECZENIEM
ORTODONTYCZNYM*”

PROMOTOR: PROF. DR HAB. N. MED. ELŻBIETA PAWŁOWSKA

PROMOTOR POMOCNICZY: DR N. MED. MARIA MITUŚ-KENIG

Przesłana mi do oceny praca doktorska lek. dent. Marcina Zbigniewa Derich pt.: „OCENA MORFOLOGII STAWÓW SKRONIOWO-ŻUCHWOWYCH ORAZ ZMIAN ZWYRODNIENIOWYCH W STAWACH SKRONIOWO-ŻUCHWOWYCH W BADANIU TOMOGRAFII KOMPUTEROWEJ WIĄZKI STOŻKOWEJ (CBCT) U PACJENTÓW PRZED LECZENIEM ORTODONTYCZNYM” składa się z cyklu 3 publikacji (2 prace opublikowane w Int J Environ Res Public Health i 1 w Medicina – sumaryczny IF + 6.403), całość opracowania ujęta na 92 stronach wydruku komputerowego.

Opracowanie rozpoczyna oświadczenie Autora dysertacji o samodzielnym przygotowaniu rozprawy doktorskiej i przedłożeniu jej wyłącznie w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi. Pomijając wykaz skrótów, kolejną informacją jest życiorys Doktoranta. Istotny w tym miejscu jest fakt, że ubiegający się o stopień naukowy jest specjalistą ortodoncji jednocześnie pełniącym funkcje biegłego sądowego w tej dziedzinie. Z dalszej części CV wynika, że Doktorant był osobą niezwykle aktywną i zaangażowaną w pracach na rzecz Gdańskiego

Uniwersytetu Medycznego, który ukończył w 2012 roku. Następnie zamieszczone są skany dwóch pozytywnych opinii, Promotora i Promotora Pomocniczego, dotyczące rozprawy doktorskiej z informacją o zakwalifikowaniu do dyscypliny naukowej – ortodoncja.

Kolejne strony to streszczenia w językach polskim i angielskim. Po kilku zdaniach wprowadzających w dysfunkcje i jej objawy w stawach skroniowo-żuchwowych Doktorant przedstawił cel pracy, którym była ocena morfologii stawów skroniowo-żuchwowych oraz ocena obecności zmian zwyrodnieniowych w obrębie głowy wyrostka kłykciowego żuchwy w zależności od obecności trzasku odwrotnego rozpoznanego w badaniu klinicznym, a także ocena morfologii stawów skroniowo-żuchwowych w zależności od liczby typów zmian zwyrodnieniowych, rozpoznanych w obrębie głowy wyrostka kłykciowego żuchwy na podstawie obrazów uzyskanych w badaniu CBCT - tomografii komputerowej wiązki stożkowej. Nieco skomplikowane, długie zdanie, znacznie prościej byłoby cel ująć w kilku punktach. Następnie Doktorant opisał w jaki sposób realizował projekt badawczy rozprawy doktorskiej, ilu pacjentów, obojga płci, zakwalifikował, nie podał jednak w jakim wieku, czyli czytający nie wie czy będzie to badanie przeprowadzane na dorosłych, dzieciach czy młodzieży. Doktorant wyniki i wnioski przedstawił bardzo spójnie, potwierdzają się one wzajemnie.

W kolejnej części Doktorant przedstawił uzasadnienie połączenia trzech publikacji w cykl. Warto zwrócić uwagę by przy cytowaniu doniesień innych autorów używać form bezosobowych, gdyż można odnieść wrażenie, że coś „obserwujemy” ale to inni zwrócili na ten fakt uwagę już sześć lat wcześniej, a nie ostatnio. Zatem Doktorant uzasadnia na podstawie piśmiennictwa konieczność badania, diagnozowania stawów skroniowo-żuchwowych podkreślając objawy pojawiające się w dysfunkcji stawów skroniowo-żuchwowych. Omawia On chorobę zwyrodnieniową stawów skroniowo-żuchwowych z jej patologią i możliwością różnych form obrazowania, zwracając uwagę na perspektywy jakie daje CBCT. Szczególną grupę pacjentów stanowią osoby z nieprawidłowościami

zgryzowymi zgłaszający się do leczenia ortodontycznego i ta grupa jest punktem zainteresowania Autora rozprawy doktorskiej.

Z publikacji ujętych w cykl w pierwszym doniesieniu Doktorant poszukiwał odpowiedzi na pytanie, czy wraz ze wzrostem liczby rozpoznawanych zwyrodnień w obrębie wyrostka kłykciowego żuchwy dochodzi do istotnych zmian w obrębie morfologii struktur stawowych: wrostka kłykciowego, dołu stawowego, guzka stawowego, oraz pozycji głowy żuchwy w dole stawowym. W drugiej publikacji poszukiwał odpowiedzi na pytanie, czy obecność często spotykanego trzasku odwrotnego, będącego typowym objawem klinicznym doprzedniego przemieszczenia krążka bez zablokowania, wczesnego stadium zaburzeń wewnątrzstrebkowych, jest powiązana ze zmianami w zakresie morfologii głowy żuchwy, dołu stawowego, guzka stawowego, pozycji głowy żuchwy w dole stawowym oraz czy obecność trzasku odwrotnego jest powiązana z obecnością zmian zwyrodnieniowych w obrębie głowy wyrostka kłykciowego żuchwy. W trzecim doniesieniu przedstawił interdyscyplinarne podejście do leczenia choroby zwyrodnieniowej stawów skroniowo-żuchwowych, z uwzględnieniem współczesnych protokołów obrazowania stawów skroniowo-żuchwowych na podstawie dostępnego piśmiennictwa. Dwie pierwsze publikacje jako prace oryginalne, przed zakwalifikowaniem do publikacji podlegały szczególnej ocenie w zakresie prezentowanego materiału, metodyki, uzyskanych wyników i podsumowaniem ujętym we wnioskach, dokonany przez niezależnych recenzentów, specjalistów w swoich dziedzinach by prace zostały przyjęte i opublikowane w czasopiśmie z listy filadelfijskiej, zatem należy uznać je za niezwykle wartościowe, ważne, wnoszące określone wartości naukowe. Autor rozprawy doktorskiej w czytelny sposób zebrał w punktach wymienione składowe oddzielnie dla obu doniesień naukowych. Trzecia praca – przegląd piśmiennictwa wielu badań różnych autorów ukazuje najczęściej wykorzystywane metody diagnostyki stawów skroniowo-żuchwowych i metody terapii zastosowanej przez badaczy w leczeniu choroby zwyrodnieniowej stawów skroniowo-żuchwowych. Cykl prac jest bardzo umiejętnie dobrany przez Doktoranta i w sposób czytelny zaprezentowany. Zatem kolejne pozycje to zamieszczone kopie opublikowanych

prac badawczych w International Journal of Environmental Research and Public Health, których Doktorant jest pierwszym autorem i przeglądu piśmiennictwa bazującym na 98 pozycjach piśmiennictwa.

Oświadczenia współautorów wyraźnie wskazują na znaczący wkład Doktoranta w każdą z prac stanowiących cykl, po 60% w każdej z trzech pozycji.

Rozprawę doktorską wieńczy zgoda Komisji Bioetycznej na całość projektu badawczego zatytułowanego „OCENA MORFOLOGII STAWÓW SKRONIOWO-ŻUCHWOWYCH ORAZ ZMIAN ZWYRODNIENIOWYCH W STAWACH SKRONIOWO-ŻUCHWOWYCH W BADANIU TOMOGRAFII KOMPUTEROWEJ WIĄZKI STOŻKOWEJ (CBCT) U PACJENTÓW PRZED LECZENIEM ORTODONTYCZNYM”.

Dysertację doktorską pt.: „OCENA MORFOLOGII STAWÓW SKRONIOWO-ŻUCHWOWYCH ORAZ ZMIAN ZWYRODNIENIOWYCH W STAWACH SKRONIOWO-ŻUCHWOWYCH W BADANIU TOMOGRAFII KOMPUTEROWEJ WIĄZKI STOŻKOWEJ (CBCT) U PACJENTÓW PRZED LECZENIEM ORTODONTYCZNYM” oceniam bardzo wysoko i uważam, że rozprawa ta wnosi cenne informacje i zawiera określone wartości do praktycznego wykorzystania.

Zwracam się zatem do Wielce Szanownych Członków Rady Nauk Medycznych Uniwersytetu Medycznego w Łodzi o kontynuowanie procedur o nadanie stopnia doktora nauk medycznych i nauk o zdrowiu. Praca doktorska jest oryginalna, nowatorska i wartościowa spełniając wymogi stawiane w przewodzie doktorskim pracom na stopień doktora nauk, w związku z tym składam wniosek o wyróżnienie rozprawy doktorskiej.

Mam więc zaszczyt przedstawić wniosek o dopuszczenie lek. dent. Marcina Zbigniewa Derwich do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

prof. dr hab. Teresa Matthews-Brzozowska

Kierownik Katedry i Kliniki
Ortopedii Szczękowej i Ortodontacji

Prof. dr hab. Teresa Matthews-Brzozowska